

Tilburg University

Zekerhedenrecht in ontwikkeling

van Mierlo, A.I.M.; van den Heuvel, N.W.M.; Vriesendorp, R.D.; Sagaert, V.

Published in:

WPNR: Weekblad voor privaatrecht, notariaat en registratie

Publication date:

2009

Document Version

Early version, also known as pre-print

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

van Mierlo, A. I. M., van den Heuvel, N. W. M., Vriesendorp, R. D., & Sagaert, V. (2009). Zekerhedenrecht in ontwikkeling. *WPNR: Weekblad voor privaatrecht, notariaat en registratie*, 140(6812), 745-757.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Zekerheidsrechten en registratie (T.H.D. Struycken)

In ruim 70 bladzijden behandelt S. het interessante onderwerp van (het ontbreken van) registratie van zekerheidsrechten in het Nederlandse recht. In hoofdstuk 2 bespreekt hij de registratievarianten van enkele¹ verschijningsvormen van Nederlandse zekerheidsrechten: de hypotheek en de openbare registers (§ 2.2), registratie van het stil pandrecht op zaken en vorderingen (§ 2.3), pandrecht op aandelen en het aandeelhoudersregister (§ 2.4) en het octrooiregister bij verpanding van een octrooirecht (§ 2.5). Daarna volgt in hoofdstuk 3 een uitstap naar enkele vormen van registratie van zekerheidsrechten in het buitenland: Article 9 Uniform Commercial Code (UCC) in de VS (§ 3.2), Book 9 van de zogenaamde Draft Common Frame of Reference (DCFR) in Europa (§ 3.3) en enkele overige internationale ontwikkelingen (§ 3.4). In hoofdstuk 4 komt hij tot enkele vraagpunten voor de toekomst: na een beschrijving van de uitgangspunten (§ 4.1) gaat hij in op de registratie door middel van een zogenaamde ‘notice filing’ (§ 4.2), waarover later, en de functie van de inschrijving in een register (§ 4.3) om dan in de laatste korte paragraaf (§ 4.4) met een verder op zichzelf staand betoog over het huurbeding te eindigen. Bij wijze van conclusie sluit hij zijn preadvies in hoofdstuk 5 af met 20 stellingen.

In zijn vlot geschreven betoog lijkt S. op het eerste gezicht de vraag naar de functie van registratie van een zekerheidsrecht centraal te stellen.² Omdat het huidige Nederlandse recht op dit terrein geen heldere uitgangspunten en consistente lijnen vertoont, scherpt hij zijn vraag aan tot een normatieve: “Moet worden gekozen voor een vorm van registratie van een zekerheidsrecht, en, zo ja, welke juridische functie moet worden toegekend aan de betreffende vorm van registratie?” Het startpunt dat allereerst de vraag naar de wenselijkheid van registratie van een zekerheidsrecht moet worden vastgesteld wordt door S. echter niet uitgewerkt. Bij de beschrijving van het geldende Nederlandse recht in hoofdstuk 2 stelt hij zich op basis van de vier door hem gekozen varianten van registratie³ ten doel om daarmee “door middel van een vergelijking van enige kenmerkende elementen van de bestaande vormen van registratie ideeën [te laten] ontstaan voor de rol die aan een vorm van registratie moet worden toegekend in het kader van de vestiging van zekerheidsrechten en hun tegenwerpelijheid aan derden”. Dit streven blijkt ook uit zijn synthese aan het slot van dit hoofdstuk (§ 2.6) waarin hij concludeert tot signalering van een aantal gelijkenissen en verschillen met betrekking tot de inrichting van de registratie (§ 2.6.2), de rol van de registratie voor (de kenbaarheid van) het bestaan (§ 2.6.1) en de inhoud (§ 2.6.3) van het zekerheidsrecht, alsmede voor de bepaling voor de rangorde tussen verschillende zekerheidsrechten (§ 2.6.4). De door S. gestelde normatieve vraag óf registratie van zekerheidsrechten op zichzelf wenselijk is, komt hier dus niet aan de orde. Dit gebeurt evenmin in hoofdstuk 3 waarin S. op een naar eigen zeggen ‘eclectischer’ wijze een aantal internationale ontwikkelingen de revue laat passeren. Door zijn keuze te baseren op “de wens om duidelijk te maken welke rol in het kader van een aantal invloedrijke wetgevingsprojecten wordt toegekend aan een vorm van registratie” gaat S. ook hier niet in op de voorafgaande normatieve vraag of überhaupt gekozen moet worden voor een vorm van registratie van zekerheidsrecht. Het blijkt echter dat dit voor S. ook helemaal geen vraag is; uit het hele preadvies blijkt dat hij een voorstander van registratie is. In zijn conclusie van zijn uitgangspunt voor een toekomstige regeling (§ 4.1.2) blijkt waarom: de rol van registratie voor de kenbaarheid van een zekerheidsrecht voor derden en het daar mee samenhangende al

---

¹ Niet alle; denk aan bijv. pandrecht op andere IE-rechten dan het octrooirecht en het eigendomsvoorbehoud (hoewel hiervoor niet altijd registratiesystemen bestaan).

² Hoofdstuk 1 en § 2.1.

³ Hypotheek, stil pandrecht op zaken en vorderingen, pand op aandelen en pand op octrooien.

dan niet ontbreken van derdenbescherming vormen voor S. de rechtvaardiging voor invoering van een vorm van registratie van zekerheidsrechten. Vooral bij de stille verpanding van zaken en vorderingen, die weliswaar een vorm van registratie kent maar waaraan geen openbaarheid kleeft, heeft S. een punt: derden – nu weer de oudere gerechtigde (bij zaken) dan weer de latere rechtsverkrijger (bij vorderingen) – kunnen hun rechtspositie aangetast zien worden zonder dat zij zich daartegen goed kunnen wapenen. Dit punt van S. is overigens niet nieuw: in de discussie midden vorige eeuw kwam al naar voren dat de problemen bij fiduciaire zekerheid op zaken en vorderingen niet zozeer lagen in schijnakten en antedateringen⁴, maar veeleer in dubbele fiduciaire overdrachten en cessies met alle conflicten en botsingen van dien.⁵

De door S. getoonde wenselijkheid van een openbaar toegankelijke registratie van zekerheidsrechten is al vaker bepleit, mede gebaseerd op internationale ervaringen.⁶ Na het debat in de jaren '50 en '60 over het registerpandrecht en het daarvoor in de plaats gekomen alternatief van het stille pandrecht kwam de discussie over registratie van pandrechten in Nederland eigenlijk weer op gang met de invoering van het huidige BW. In mijn samen met Maurits Barendrecht gehouden oratie in 1993 toonde ik mij een groot voorstander van registratie van het stille pandrecht, waarbij ik mij indertijd mede door mijn verblijf als advocaat in New York heb laten inspireren door – het toenmalige – Article 9 UCC⁷, dat in zijn huidige versie nu ook voor S. de stimulus vormt.⁸ Reeds toen weerlegde ik de in de jaren '50 geopperde bezwaren tegen openbaarheid van registratie van zekerheidsrechten, het pandrecht in het bijzonder (administratieve rompslomp en de Nederlander wenst niet met zijn schulden te koop te lopen): dat het aanhouden van een register teveel administratieve rompslomp met zich mee zou brengen was in de vijftiger jaren wellicht het geval, maar was in 1993 – en anno 2009 met zijn verder voortgeschreden moderne ICT-data- en opslagsystemen al helemaal – geen serieuze belemmering meer. De vele rechtsstelsels en internationale instrumenten, waarvan sommige door S. worden beschreven, die de een of andere openbaar toegankelijke registratievorm voorschrijven bewijzen dit ook. Het Nederlandse – mogelijk calvinistische – trekje om niet te koop te willen lopen met de schuldpositie is vandaag de dag evenmin een realistisch bezwaar gezien de veelheid aan wel toegankelijke informatie (al dan niet zelf vrijwillig of op grond van kapitaalmarktvoorschriften openbaar gemaakt via internet).⁹ Er lijken derhalve weinig redenen meer te bestaan om tot openbaarmaking van de zekerheidspositie over te gaan en deze niet te beperken tot het hypotheekrecht. Voor een

---

⁴ Zoals Meijers had aangevoerd ter rechtvaardiging van de invoering van een registerpandrecht en afschaffing van de fiduciaire eigendom; zie hierover S. in § 2.3.3.2.

⁵ Zie P.A. Stein, Het registerpandrecht, WPNR (1960) 4634, blz. 277 r.k., W.H.M. Reehuis, Stille verpanding (diss. Groningen 1987), p. [...], A.I.M. van Mierlo, Fiduciaire eigendomsoverdracht (diss. Nijmegen 1988), p. [...], alsmede R.D. Vriesendorp/J.M. Barendrecht, Zekerheid door wetenschap (oratie Tilburg 1993), p. 10-11, 13 e.v.

⁶ Zie U. Drobnig, Mobiliarsicherheiten im internationalen Wirtschaftsverkehr, *Rabels Zeitschrift* 38 (1974), p. 476 e.v., 485 e.v., R.D. Vriesendorp/J.M. Barendrecht, Zekerheid door wetenschap, p. 16 e.v. Er zijn ook terughoudende geluiden te horen, bijv. bij J.H. Dalhuisen, Dalhuisen on Transnational and Comparative Commercial, Financial and Trade Law (Hart Publishing 2007), p. 862.

⁷ En de daarop gebaseerde maar begin jaren '90 qua automatisering verder ontwikkelde regeling in Canada; zie R.D. Vriesendorp/J.M. Barendrecht, Zekerheid door wetenschap, p. 23.

⁸ Een ander groot voorstander is de Amerikaanse advocaat en lobbyist – door sommigen wel eens de Art. 9 UCC-zendeling genoemd – H.C. Sigman, die de afgelopen jaren herhaaldelijk Europa heeft bezocht om de voordelen van Art. 9 UCC uit te dragen; zie bijvoorbeeld H.C. Sigman and E.-M. Kieninger, *Cross-Border Security over Tangibles* (Sellier 2007), p. 3 e.v., 36 e.v. en voor Nederland H.C. Sigman, *Keerewe v. Soglease BV seen from an American perspective*, WPNR (1996) 6214.

⁹ Niet alleen m.b.t. hypothecaire leningen in het hypotheekregister en de informatie bij de Kamers van Koophandel, maar ook aan wellicht iets lastiger bronnen zoals bij Stichting BKR in Tiel en m.b.v. kredietwaardigheidsonderzoeksbureaus.

zekere mate van openbaarmaking van pandrechten vallen dus geen wezenlijke argumenten meer aan te voeren. Wellicht geldt dit ook voor het eigendomsvoorbehoud. Deze mengvorm van zekerheid en eigendom¹⁰ wordt door S. enkel terloops behandeld in § 4.2.1., terwijl daarover – juist in de vergelijking met Article 9 UCC – wel het nodige gezegd zou kunnen worden. Tot op zekere hoogte zou dit gelijk kunnen lopen aan de registratie van het stil pandrecht op bestaande zaken, maar een belangrijk verschil lijkt mij gelegen in de aard van de onderliggende transactie. Bij het eigendomsvoorbehoud is dit de commerciële transactie waar de nadruk op ligt, waarbij de verkoper zich met behulp van het eigendomsvoorbehoud een bepaalde mate van zekerheid voor de betaling van de koopprijs verschafft. Een aparte registratiehandeling staat hier toch wel enigszins buiten. Bij een financiering door een bank en het daarvoor verschaffen van zekerheid in de vorm van pand of hypotheek ligt dit anders. Hier staat het verschaffen van geld en krediet op de voorgrond en ligt het meer voor de hand om aandacht te besteden aan de formaliteiten die nodig zijn om de terugbetaling veilig te stellen. Hoewel een eventuele registratie-eis voor de geldigheid van een eigendomsvoorbehoud praktisch niet onmogelijk hoeft te zijn, verwacht ik meer weerstand vanuit de praktijk tegen een dergelijke extra administratieve handeling. Het nut hiervan is ook maar beperkt, omdat veel eigendomsvoorbehoudsclausules het de koper toestaan om de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken te verwerken of in het kader van de normale bedrijfsuitoefening te vervreemden. In deze gevallen eindigt het eigendomsvoorbehoud – en daarmee de verkoperszekerheid – zodat een verkoper maar een beperkt belang heeft bij zijn zekerheid waartegen die extra administratieve rompslomp niet opweegt. Alleen bij kostbare bedrijfsmiddelen die niet als voorraad maar als inventaris worden aangeschaft zie ik voor een algemene registratie-eis voordelen.

Als men het betoog voor een registratie van zekerheden (vooral bij stille verpanding van zaken en vorderingen) onderschrijft, rijst vervolgens de vraag hoe deze vorm moet krijgen. In dit verband laat S. met zijn beschrijving in hoofdstuk 2 van vier verschillende soorten zekerheden aardig de verschillende uitvoeringsmogelijkheden zien. De wijze waarop de registratie van hypotheek plaatsvindt verschilt immers aanmerkelijk van de stille verpanding van zaken en vorderingen die op haar beurt weer verschilt van enerzijds de verpanding van aandelen en anderzijds die van octrooien. De conclusies die S. daaruit trekt in zijn synthese in § 2.6 richten zich op vier aspecten van de rol van registratie: deze kan erop gericht zijn om kenbaarheid te geven aan het bestaan van een zekerheidsrecht (in beginsel voor iedereen bij hypotheek en pand op octrooi, terwijl bij pand op aandelen alleen de aandeelhouders en de vennootschap daarvan op de hoogte kunnen zijn en bij de stille verpanding heeft de registratie deze functie in het geheel niet).¹¹ Hiermee hangt nauw samen de kenbaarheid van de inhoud van het zekerheidsrecht en andere relevante informatie.¹² Vooral voor andere schuldeisers van de zekerheidsgever ontbreken veel wezenlijke gegevens, in het bijzonder over de omvang van de schuld waarvoor de zekerheid is gevestigd. Dit heeft te maken met de wijze waarop de registraties van de verschillende zekerheidsrechten plaatsvindt; S. concludeert dat de Nederlandse registraties zogenaamde ‘aktenregistraties’ zijn, dat wil zeggen dat die vooral gericht zijn op het vastleggen van de aangeboden akten (hypotheek, octrooi en aandelen).¹³ Tot slot verschilt de betekenis van de inschrijving in de registers waar het gaat om de

---

¹⁰ De Hoge Raad beschouwt het als eigendom die niet strijdt met het fiducia-verbod (zie bijv. HR 19 mei 1995, NJ 1996, 119 (Sogelease), r.o. 3.4.3, slot), terwijl de fiscus vooral het zekerheidsaspect op de voorgrond stelt en het eigendomsvoorbehoud dus niet respecteert ingeval hij zijn bodemrecht ex art. 22 lid 3 IW 1990 uitoefent (zie Leidraad Invordering, art. 22 § 5, 4).

¹¹ § 2.6.1.

¹² § 2.6.3.

¹³ § 2.6.2.

vaststelling van de onderlinge rangorde met andere (zekerheids)rechten van derden. Daar waar registratie constitutief is voor de vestiging van het zekerheidsrecht (hypotheek en stil pand op zaken en vorderingen met een onderhandse akte), bepaalt zij in beginsel¹⁴ tegelijkertijd ook de rangorde. Bij verpanding van octrooien is de registratie vooral van belang in relatie tot derden, terwijl deze met het oog op de vaststelling van de rangorde van pandrechten op aandelen geen enkele rol speelt.¹⁵

In zijn synthese van de rol van registratie van zekerheidsrechten in het huidige Nederlandse recht komt S. aan het slot van hoofdstuk 2 tot de vaststelling dat ons rechtsstelsel geen consistente uitgangspunten voor registraties van zekerheidsrechten kent en er dus ook niet één duidelijke functie aan ten grondslag ligt.¹⁶ Hier aangekomen is het tijd voor de overstap naar de internationale ontwikkelingen die volgens S. nieuw perspectief bieden.¹⁷ In het licht van de voorkeur van S. voor registratie zal het niet verbazen dat hij in zijn ‘eclectische’ vogelvlucht langs enkele internationale ontwikkelingen in hoofdstuk 3 de vraag naar de wenselijkheid van registratie niet heeft behandeld bij de behandeling van Article 9 UCC in § 3.2, Book 9 DCFR in § 3.3 en de overige internationale ontwikkelingen¹⁸ in § 3.4. De nogal summiere wijze waarop S. het brede spectrum van § 3.3 en 3.4 behandelt, lijkt te zijn ingegeven door zijn conclusie dat al deze ontwikkelingen sterk geïnspireerd (b)lijken te zijn door Article 9 UCC. Op deze wijze is het preadvies vooral een vergelijking van het huidige Nederlandse recht met Article 9 UCC, dat van alle door S. behandelde internationale ontwikkelingen dan ook de meeste aandacht krijgt en – direct of indirect – in ongeveer een derde van de stellingen terugkeert.¹⁹

De beschrijving door S. van het Amerikaanse systeem van registratie van zekerheidsrechten veronderstelt bij de lezer wel een begin van kennis van het Amerikaanse rechtssysteem, maar gezien de beperkingen die aan de omvang van een preadvies worden gesteld hoeft dat geen bezwaar te zijn. Ik vind dat ook van het hedendaagse Nederlandse notariaat verwacht mag worden dat men zich enigszins verdiept in ontwikkelingen in andere rechtssystemen; wellicht niet direct voor de dagelijkse praktijk, maar veeleer om ontwikkelingen van het Nederlandse recht te kunnen plaatsen. Nederland noch haar recht bevindt zich immers op een eiland. In de grotendeels geüniformeerde aanpak van het zekerheidsrecht in de verschillende staten van de VS komt het zekerheidsrecht (‘security interest’) tussen partijen kort gezegd tot stand door de ‘security agreement’. Dit noemt men de ‘attachment’ van het zekerheidsrecht. Veel belangrijker is echter de zogenaamde ‘perfection’ waarmee het zekerheidsrecht ook tegen derden en in een faillissementssituatie kan worden uitgeoefend. Hier komt in het merendeel van de gevallen de registratie (‘filing’) om de hoek kijken. Deze valt echter op geen enkele wijze te vergelijken met één van de Nederlandse registratiesystemen. De ‘filing’ heeft betrekking op een summier document (‘financing statement’) waarin slechts enkele gegevens zijn opgenomen.²⁰ Het vormt vervolgens voor degene die de registers onderzoekt de bron

---

¹⁴ Uitzonderingen zijn bijv. denkbaar bij rangwisseling (art. 3:262 BW) of verkrijging door een derde te goeder trouw (art. 3:238 BW).

¹⁵ § 2.6.4.

¹⁶ Zie p. 158 en 10^e stelling (p. 186).

¹⁷ Preadvies, p. 159.

¹⁸ De EBRD Model Law on Secured Transactions uit 1994, de Cape Town Convention (UNIDROIT Convention on International interests in Mobile Equipment en het Protocol on Matters Specific to Aircraft Equipment) uit 2001, de UNCITRAL Convention on the Assignment of Receivables in International Trade uit 2001, de UNCITRAL Legislative Guide on Secured Transaction uit 2008.

¹⁹ Zie zijn 11^e, 12^e, 14^e, 15^e, 16^e, 18^e en 19^e stelling (p. 186).

²⁰ Door S. uitgewerkt in § 3.2.2. Zie eerder ook R.D. Vriensendorp/J.M. Barendrecht, *Zekerheid door wetenschap*, p. 23/24.

voor verdere informatie. Als het goed is belandt hij bij de zekerheidsverlener die hem dan openheid van zaken moet²¹ geven over de geregistreerde zekerheidsnemers en zekerheden.

Het Amerikaanse systeem van Article 9 UCC is niet alleen de inspiratie voor de ontwerpers van de andere door S. in hoofdstuk 3 besproken internationale instrumenten. Ook S. is – net als ik begin jaren '90 – door deze rechtsfiguur geïnspireerd. In hoofdstuk 4 behandelt hij een aantal vraagpunten voor de toekomst en komt hij tot de aanbeveling om ook in Nederland de zekerheidsrechten kenbaar te maken door een 'notice filing'. Met betrekking tot de hierbij gewenste 'zekerhedenverklaring' bespreekt hij drie vraagpunten: in hoeverre moet van een potentiële zekerheidsnemer verlangd worden dat hij in de registers onderzoek doet naar anterieure (zekerheids)rechten met het oog op bescherming daartegen (§ 4.2.1)²², welke informatie moet in dat register worden geopenbaard (§ 4.2.2) en hoe lang behoudt een inschrijving van de zekerhedenverklaring haar geldigheid (§ 4.2.3)? Als laatste vraagpunt stelt S. de functie van de registratie aan de orde, waarbij hij volstaat met de algemene aanbeveling om die te beperken tot de vaststelling van de rangorde van het zekerheidsrecht en daarmee de tegenwerpelijheid aan derden (§ 4.3). Deze vraagpunten komen op verschillende manieren terug in de stellingen die S. aan het slot van zijn preadvies in hoofdstuk 5 heeft opgenomen. Gegeven de beperkte omvang van deze bespreking kan ik die hier slechts kort aanstippen:

- De 16^e stelling om de informatie in de registers tot een minimum te beperken acht ik op het eerste gezicht aantrekkelijk, mits duidelijk is wat dan tot de minimumgegevens moet worden gerekend.
- Ik zie geen meerwaarde in wettelijke mededelingsplichten van de zekerheidsgerechtigde, zoals S. in zijn 17^e stelling bepleit, zolang onduidelijk is welke gevolgen aan de niet-nakoming van deze plichten worden verbonden.
- Hoewel S. in zijn uitwerking in het preadvies (§ 4.2.3) de suggestie lijkt te wekken dat hij een voorstander is van periodieke verversing van de registratie, bepleit hij met zijn 18^e stelling het tegendeel. Ik ben het hiermee eens, mits de zekerheidsverlener op eenvoudige wijze in staat wordt gesteld om verouderde registraties uit het register te laten verwijderen. Overigens lijkt mij dit wel een aardig bespreekpunt ter vergadering vanuit de invalshoek van de (notariële) praktijk.

Een aantal van de overige stellingen is te beschouwen als een samenvatting/conclusie van zijn beschrijving: het zijn in wezen uitkomsten van zijn betoog.²³ Dit ligt enigszins anders met betrekking tot zijn 4^e stelling over alternatieve bewijsmogelijkheden voor de vaste dagtekening van de onderhandse stille pandakte. Ik ben het met S. eens dat daar waar het vereiste van registratie vooral bedoeld is om antedatering te voorkomen, het mogelijk moet zijn om de juistheid van de datum ook langs andere wegen te bewijzen.²⁴ Met zijn 19^e stelling lijkt S. aansluiting te zoeken bij het Anglo-Amerikaanse idee van de 'better title', waarbij een conflict tussen twee partijen aangaande hun rechtspositie met betrekking tot een bepaald goed wordt opgelost ten gunste van degene die – in de onderlinge verhouding – het sterkste recht heeft. Daarom zou volgens hem de registratie alleen van belang zijn voor de tegenwerpelijheid van het zekerheidsrecht aan derden. Hiermee miskent S. echter dat relativering van zekerheidsrechten op gespannen voet staat met het streven naar absolute

---

²¹ Hoewel hiertoe geen wettelijke verplichting bestaat, zal een potentiële kredietgever zijn conclusies trekken als de zekerheidsverlener geen informatie wil geven.

²² Op dit punt is S. niet geheel duidelijk of hij bescherming van de jongere zekerheidsgerechtigde tegen ingeschreven anterieure zekerheidsrechten categorisch uitsluit of dat hij goede trouw in bijzondere omstandigheden toch mogelijk acht (vgl. HR 29 juni 1979, NJ 1980, 133; Hoogovens/Matex; zie R.D. Vriesendorp/J.M. Barendrecht, *Zekerheid door wetenschap*, p. 38, nt 164).

²³ Zie zijn 1^e t/m 3^e, 5^e en 6^e, 8^e t/m zijn 11^e, 13^e en 14^e stelling.

²⁴ Vgl. R.D. Vriesendorp/J.M. Barendrecht, *Zekerheid door wetenschap*, p. 10/11, nt 27.

zekerheid voor de zekerheidsnemer waarvoor tegenwerpelijheid aan derden cruciaal is. Een enkele andere stelling leent zich ten slotte minder voor debat.²⁵

Naast deze kanttekeningen bij enkele stellingen van S. denk ik dat ter vergadering vooral ook de praktische aspecten van zijn pleidooi voor een registratiewijze à la Article 9 UCC moet worden besproken, want zit het venijn niet vaak in de staart? Zo zal men zich moeten afvragen welke gegevens precies geregistreerd zullen moeten worden: in hoeverre moet de Amerikaanse aanpak²⁶ in Nederland worden gevolgd? In dit verband sluit ik af met een probleem dat mij van Amerikaanse zijde is aangereikt met betrekking tot het grote belang dat men daar hecht aan de precieze naam van de zekerheidsverlener²⁷ en de problemen die dit geeft bij ingewikkelde, niet-Westerse namen of namen met tussenvoegsels of bijzondere leestekens. Hoewel dit met een goede afstelling van de zoekmachine mogelijk nog wel valt op te lossen, kan het lastiger worden in de gevallen waarin de statutaire naam van de schuldenaar afwijkt van zijn handelsna(a)m(en). Zou bijvoorbeeld mijn universiteit – met de handelsnamen Universiteit van Tilburg en Tilburg University – een zekerheidsrecht hebben geregistreerd, dan weet ik nog niet zo zeker of iedereen ook zal zoeken onder haar officiële, statutaire benaming “Stichting Katholieke Universiteit Brabant”.

Nu zijn praktische problemen geen reden om iets niet te doen, maar ik hoop dat de vergadering ook deze aspecten zal behandelen. Afrondend stel ik vast dat S. met zijn preadvies een aardige aanzet voor het debat heeft gegeven. Het is de verdienste van de KNB dat het onderwerp van de registratie van zekerheidsrechten in Nederland weer opnieuw aan de orde wordt gesteld.

R.D. Vriesendorp
Tilburg, 9 augustus 2009

---

²⁵ De 12^e stelling dat het zekerhedenrecht in Europa gemodelleerd gaat worden naar de concepten van Article 9 UCC is niet zozeer een juridische stelling als wel een (rechts)politieke inschatting waarover mij een debat ter vergadering weinig zinvol lijkt.

²⁶ Door S. beschreven in § 3.2.2.4.

²⁷ Zie preadvies, p. 164.